

Carreteres...

SEGUIR avant, sempre avant, carretera enllà. Passar bronzint pel seu damunt amb ímpetu dimoniàc, ràpid com una centella, heu's aquí la joia de tot aquell que dintre seu porta la burxa del neguit.

Han passat, fa temps, aquells dies en els quals anar per les carreteres venia a ésser com una mena de córrer món vagarivol, més aviat un romiatge o una mena de ruta de caravana, que un viatjar real. Fins hi posaven més color, més vida i més harmonia els complements dels medis de locomoció, entre els accessoris, dels quals no cal pas oblidar aquells dringants picarols, aquelles tralles cinglantes, ni aquelles cançons de traginers, ni alguna que altra blasfèmia.

La febre, que fa trepidar el món, bé es manifesta també per sobre les carreteres. Igual que un bòlid passa l'auto potent, la única finalitat del qual hom diria que és fer voleiar la pols de la carretera. Passa rabent, endut per aquesta mena de frisança de córrer món. Frisança inexhaurible, que igual que una set que no pot ésser apagada, no troba mai el punt dolç on aturar-se, ni el punt final on dir prou.

El desig de córrer no s'acaba mai i la carretera sempre s'allargassa propícia com la més endiablada temptació, oferint-se a la repetida consumació d'aquesta fuga eterna que tots duem dintre.

Carreteres, carreteres! Què seria del Jueu Errant sense vosaltres? Què seria de nosaltres mateixos — microscòpics jueus errants — sense aquelles carreteres per on han cavalcats enfurismats tots els nostres afanys, totes les nostres ambicions i les nostres cobejances?...

I què seria de nosaltres si un cop feixucs, esgotats, amb l'amargor dels desenganys a la boca i amb la blancor dels anys als cabells, no ens quedés un caminet, un caminet humil, herbós, ple de sentors i d'ombres i sense ni mica de pols, on poder reposar, tot recordant les gestes pretèrites i tot acoblant les darreres forces per l'últim i definitiu viatge?

Benhagen les carreteres!

Benhagen els corriols!

Alfred GALLARD

EL CEGUET

A Francesc Mas i Abril

El pobre ceguet,
tremolant de fred,
va de porta en porta.
I el sol, que va eixint,
arreu va espargint
una llum somorta.

L'hivern és molt cru!
No albira's ningú
per la carretera:
solament, callats,
els arbres nevats
en llarga renglera.

Allà al lluny, se sent
el toc del convent
que a resar convida;
l'eco, per l'espai,
com feble desmai
es fón de seguida.

El cel, fosc i llis,
es va tornant gris,
i somica... i plora...
El cec, amb recel,
alça els ulls al cel
i la llum implora.

Va nevant... nevant...
Tot calla al voltant
i fa un fred que glaça.
Masies endins
lladren els mastins;
per fora algú passa.

Passa el bon ceguet,
tremolant de fred,
i truca a una porta.
I no el sent ningú!...
L'hivern és tan crú!...
I la llum tan morta!...

JOAN MALAGARRIGA

La carretera

DE sobte, després de la soletat daurada de la carretera apareixen unes cases, unes eres, uns pallerf. Oiu el lladruc d'un gos, el plor d'un infant. Les cases van espesseïnt-se; s'apleguen, s'apuntalen unes amb altres, formen un carrer. Som al poble!

I el poble enf sembla — després de la caminada — que té braços, uns braços que ens acullen, que ens duen a l'hostal — aquests hostals de la Cerdanya, tan evocadors! — on ens serveixen un gran beire d'aigua gebrada amb mel i llimona.

La carretera es vesteix de cases a un costat i a l'altre i es fa poble. Després les cases van espaïant-se i el poble queda enrera, desapareix, es fón amb la pols. La carretera la fa la soletat.

En començar la carretera, el poble s'obre, s'eixampla. És per a donar eixida als somnis dels nois romàntics del poble, que se'n van carretera enllà vers uns amors nous.

Sempre, quan sou a prop del poble, trobeu un vell vestit de negre que passeja lentament per la carretera. Aquest vell té una mirada llunyana, perduda; un rostre pàl·lid, com tallat en marfil. Aquest vell s'apoià en un bastó. A vegades es detura, treu una petaca negra, fa una cigarreta gruixuda amb un paper negre i un tabac negre. Després, amb la cigarreta enganxada als llavis morats, torna a caminar.

Als pobles hom veu els vells per tot: al cafè, a les cases, rera els vidres d'un balcó, a l'entrada de la carretera.

I els joves?

Aquesta pregunta que us feu involuntàriament, us crema la gorja com un àcid i us emplena d'angúnia. On són els joves? Han emigrat, han mort a mans dels vells, aquests vells misteriosos que tantes vegades ens han semblat temibles?

A l'entrada del poble, a la carretera i en una casa molt alegre, hom hi hauria de fer viure la dona més bella del poble. Com fora ella l'orgull del poble i ço que li donaria categoria, l'Ajuntament podria donar-li la casa franca.

La dona bella i plena de somriures faria més bell i més amable el poble. I els forasters mai no l'oblidarien.

— Una vegada en aquell poble, — dirèn, — hi havia una dona molt formosa...

Lluís CAPDEVILA